

DEBRECZENI SZEMLE

IRODALMI, SZINHÁZI ÉS KÉPZŐMŰVÉSZETI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre	12 korona.
Fél évre	6 „
Negyed évre	3 „
Videki előfizetők bélyegköltsége egész évre 2 K.	

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Kézírások, levelek, előfizetési pénzek Vágódví
Mihály-utca 15. sz. alá küldendők.

HIRDETÉSEKET ÁTVESZ A VÁROSI NYOMDA
MŰVEZETŐI HIVATALA.

Irodalmi társaságok.

A „Debreczeni Szemle számára írta: TÓTH ÁRPÁD.

Az irodalmi társaságok dolgát aktuálisabbá ez-
uttal a Kisfaludy-társaság tagválasztó ülése teszi,
mely a napokban folyt le. Mint a napilapok hírül
adták, a társaság költői helyét ebben az évben nem
lehetett betölteni, mert a két tagjelölt: Pap Zoltán és
— nos, és Molnár Ferenc egyenlőképen 16—16
vokst kaptak. Nemde furcsa az eset? Még itt, vidé-
ken is, ahol nem igen köti be a közvélemény a szemét
a fővárosi irodalmi pártoskodások elfogultság-kesz-
kenője, méltán feltűnést kelt, hogy egy irodalmi ítél-
kezésekre hivatott, tekintélyes testület csak egy per-
cig is habozhatott a mostani tagválasztó szavazáson.

Pap Zoltán, szó sincs róla, ügyes dalszerző, de
ugye, legsikerültebb produktumai sem emelkednek
tul azon a színvonalon, amit egy-egy névtelen nép-
ember is gyakran elér, mikor nótát sikerít? Sőt a
legnagyobb dicséret, amit Pap Zoltán méltatására
elmondtak — Herczeg Ferenc mondta itt Debre-
czenben — éppen az, hogy Pap Zoltán egyik-másik
szerzeményét a nép is ajkára vette. Nos, ajakra
vétel ide és nótafa-kultusz oda, ma már, úgy hisszük,
mindenki tisztában van azzal, hogy a népdal irodalmi
értékének tulbecsülésén túl vagyunk s annyival is
inkább meggondolandó, hogy mesterségesen kiterem-
tettézt mű-népdalokat oly előkelő kitüntetéssel
honoráljunk, mint aminőnek a Kisfaludy-tagságot
tartani szeretjük. A népdal nagy szerepét a magyar
irodalom legutóbbi aranykorában nem a népdal
valóságos esztétikai értékéből kell magyaráznunk,
hanem egyszerűen abból, hogy abban a tulontul el-
langyosodott, elfakult almanach-költészetben, mely a
Bajzáék idején irodalmunkat eljelentéktelenítette, a
legalkalmasabb felfrissítő irodalmi mozgalom a naív,
konkrétumokban gazdag népi költészet alapul-vevé-
sével indulhatott meg legsikeresebben. A magyar
népdal ezt az erjesztő, kovász-szerepét betöltötte,
ma már, mikor az ugynevezett esztéta-irodalom
fogja meg legigazabban a közönség szívét, a népdal
elvesztette jelentőségét, „helyzeti energiáját“, me-
lyet a közel mult idők biztosítottak számára. Ma
már igen kevésbé nyönyörködünk oly szépségekben,
melyek a Göncöl-szekér hét csillagát az én hét sze-
retőmmel, vagy a madárka helyfoglalása által resz-
keteggé tett bokrot az egyébként kétségkívül világ-
zseni Petőfi szívereszketésével fűzik naív és meg-
ható kapcsolatba. A népdal kissé elzülölött, maga
Herczeg Ferenc ur konstátálta ezt ugyancsak De-
reczenben s ime — a Kisfaludy-társaság nem tud
dönteni Pap Zoltán nótafa-speciálisára és Molnár
Ferenc európai híré és egyébként is csakugyan a
legnagyobb elismerésre méltó írói kiválósága között,
mely utóbbit részletesen szájába rágni a tisztelt
publikumnak valóban humdrosan felesleges szó-
szaporítás volna.

Nos, a Kisfaludy-társaság legújabb ténye is igen
furcsa fényt vet arra, hogy ez az előkelő társaság mily
viszonyban van az igazi, eleven irodalommal. De,
mint bizonyára tudni méltóztatnak, az Akadémia
irodalmi szakosztályával, azután meg a Petőfi-
társaság irodalmi működésével is így állnak a dolgok.
Igen sok év óta alig került ki ezeknek a fő-fő irodalmi
testületeknek a pályázataiból és tagválasztásaiból
valami olyan eredmény, mely a Ma élő és érdeklő
irodalmával nxeusban volna. (Talán csak Oláh Gábor
Petőfi tagsága, meg a Juhász Gyula legutóbbi díj-
nyerése könyvelhető el igazi eredményül.)

S érdekes itt leszögezni egy másik igazságot. A
vidék irodalmi társaságai viszont konstátálhatóan
virágzanak, céljaik, eredményeik vannak. Csak a
debreceni Csokonai-kört említem itt, melynek utóbbi
években határozott emelkedő vonalat mutat a mű-
ködése.

Ezekből a tényekből régi, de eléggé nem ismé-
telhető megállapítások következnek. A főváros író-
dalmi társaságai immár feleslegessé váltak, a vidék
irodalmi társaságai meg ellenkezőleg most érkeztek
el hivatásuk legeredményesebb teljesítéséhez. Miért?
A dolog igen egyszerű. A fővárosi irodalmi élete
immár oly elevenné vált, a nagyközönség igazi, nem
kiagitált, nem előmesterkedett érdeklődését annyira
megnyerte, hogy olyan, hivatalos tekintéllyel tá-
mogató, közönség-fogdosó, mindenféle nemzeti és
élvi jelszavakkal közérdeklődést ébreszthető tár-
saságokra, aminők eredetileg a fővárosi irodalmi
társaságai, immár nincs szüksége az irodalomnak.
Egy irodalmi aktualitásokkal megtűzdelt Nagy
Endre-féle kabaré-műsor inkább tükre már a főváros
irodalmi életének, mint a zárkózott és fontolva maradó
irodalmi társaságok. A fővárosban minden igazi írói
tehetség aránylag könnyen érvényesül, nincs szük-
sége a társasági tagságok és díjak tekintély-mankóira.

A vidéken viszont most következett el az
irodalmi társaságok fénykora. Az országszerte meg-
elevenült irodalmi termelés természetes központjaivá
lettek ezek az irodalmi egyesületek. A vidéken való
közönségszerzésnél még igenis nagy szükség van egy-
egy ilyen helyi érdekű irodalmi-kör beajánló te-
kintélyére, mert nehezen mozduló vidéki közönsé-
günknek nincs meg az az önállósága, hogy a maga
esze és szíve szerint válogassa meg az íróit. Való-
ban gyönyörű és érdekes jelenség, hogy egy-egy
vidéki irodalmi társaság mily békés együttesben
tudja közösségébe ölelni és érvényesüléshez segí-
teni a legkülönbözőbb irodalmi „irányok“ vidéki
reprezentálásait. Ezek a sokszor, méltatlanul ki-
gunyolt vicinálisok biztos döcögéssel viszik a hír,
az elismertetés fővonalai felé legkülönbözőbb író-
dalmi podgyászu utasaikat. S befejező mondatul
hadd iktassuk ide ezt a „hazabeszélést“, hogy
éppen a debreceni Csokonai-kör kupéiból nem egy
ünnepi fogadtatással várt író szállt ki az országos
hírnévragyogó, felkoszorozott, lobogódiszes perronján.

REGÉNY.

A „Debreczeni Szemle“ számára írta: **Juhász Gyula.**

*A kis Tiszához ment a ralu népe,
Árván borongott a kis Tisza képe,
Hó behavazta, jég megállította,
Vén pópa rajta imáját mondolla.*

*És a színes szegénység köntösében
Orosz és oláh vacogott a jégen,
A füstölő lilás tömjéne szállt, szállt
S kósza szél tépte szét a pópa imáját.*

*A kis Tiszát szentelte meg az ének,
Mely ólmos szárnyán koválygott az égnek,
A kis Tiszára hulltak az áldások,
Hogy szünjenek a szilaj áradások ü*

*Hogy ezután a vize csöndes szépen
Csak kanyarogjon a maga medrében,
Ágya ne lenne embereknek ágya
És a Dunába lassan vigye vágya!*

*De tavasz táján a tavalyi módra,
Nem hallgatott a prédikációra,
És ősz elején — ó, az istenadta —
Görög pópa lányát ágyába ringatta!*

Egy szál mirtus.

A „Debreczeni Szemle“ számára írta: **Molnár Ferencz.**

Némán ülünk itt ketten a szobában. Seff ur, meg én. A lámpa még nem ég, úgy ereszkedik ránk lassan a borulat, a bizonytalan homály ezen a téli alkonyaton.

A kandalló előtt ülök, de ott nincs tűz, be se fűtöttek. Hidegséget lehel minden és én is fá-zom, mint minden átvirrasztott éjszaka után. Nagy, idomtalan folttá mázolódik szét a sötétben a kövér Seff alakja. Ott ül magába görnyedve a pamlagon és szinte összeolvad azzal az ócska barna butorral.

És most következik a világosság meséje itt a borongó felsötétben, amint újra előtűnik előttem. Mintha szürkéből fehérbe világosodó gomolygással törne elő ebből a hideg alkonyatból az egész mese, a lány, a templom, a násznép, a tanc...

És mintha meleg ragyogással suhogna itt mind a szobában...

*

A mama fekete selyem ruhában volt, pudes-res az arca, a haja. Izgatottan járt-kelt, rakos-gatott.

— Még mindig nem öltöztél fel? — kiabált be a leányhoz a másik szobába, aztán, hogy valami érthetetlen felelet jött, maga is bement segíteni a menyasszonynak.

— Jesszus, csak ennyire vagy még? — szólt, kezeit összecsapva az ajtóban.

Aztán belibegett és megfordította a kulcsot a zárban.

Csönd lett a szobában egyidejig, csak ruha-suhogás, selyem gyűrődése hallatszott ki az ajtón, meg néhány sürgető, siettető szó.

— Hamar... ezt följebb?..

Óvatosan kinyitotta az ajtót és belépett a szobába Seff ur. Kövéres ember Seff ur, csomókba horzolt szőke haju, nagy vörös kezű hivatalnok.

Körülnézett és vonogatta a vállát. Aztán az

ajtóhoz osont és igen finoman, halkan megkopog-tatta:

— Nagysád!...

— Ki az?

— Én. A Seff. Siessenek, nagysádkám, Elzászka is, már menni kéne. Tíz óra. A kocsni lenni vár...

Izgatottan szólt benn Elza, a lány:

— Ugyan hallgasson! Most maga miatt el-téptem ezt a tüllt, Seff... Tüzzetek össze, hamar!

Künn, az üres szobában behuzta a nyakát a kövér, szelid Seff, mintha mellette állana az a nagy, délceg lány és ránézve úgy, ahogy szokott, ajkát biggyesztve és amellet kacéran pillantva a szeme sarkából — feketén és izzón.

— Kérem... Kétem...

Alázatosan mondotta ezt és kisietett, hogy a kocsik után nézzen. Ám előbb megállott a szoba közepén és lenézett az ablakon az utcára. Lent sorban állottak a fiakkerek és ahogy elrévedezett fölöttük vizes, laza pillantása, látszott, hogy fáj valami a kövér Seffnek, valami nagyon fáj neki.

Künn parancsolt, intézkedett és csapdosta az ajtókat. Aztán mind türelmetlenebb lett, vissza-jött, izgatottan cibálta elő szép aranyóráját, de nem mert sürgető szökat kiabálni az öltözőbe.

Csak vonogatta a vállát, majd lebecsátta a két karját és a földre bámult, úgy, ahogy ők tíz év óta szeretik. Mindvégig is szeretni fogják, úgy érzik.

Csak bámult a földre és egészen apatikus lett. Aztán szomorú érzés emelkedett a mellében és egészen kipirult, szomorú lázban égett az arca.

Szepegett is, mint a kis gyermek a sírás előtt, rángatózó mellel.

Nagy robajjal a mama sietett át a szobán, hadarva, sietve:

— Mit bámul itt, Seff? A lányom rögtön jön! Jézus Mária, a keztyüm!... Seff, a keztyüm... — Ne bántsa, itt van a zsebemben... Mari, Mari...

Már el is tűnt; valami nehéz, közönséges par-füm uszott utána.

Az ajtó nyitva maradt és a menyasszony fe-hérben, fátyolosan jött kifeje. Mint egy jelenés, büszkén, egyenesen, azoknak a lányoknak büszke-ségével, akik előbb mennek férjhez, mint a barátnőik.

A kövér Seff érezte, hogy ez az utolsó pillanat.

Istenem, tíz év óta szereti, együtt játszottak, nevelkedtek és most még csupán egyetlen pillanat van hátra. Az, mialatt a szobán keresztül megy.

Mert aztán már elviszik és szakad, roppan, megdől valami a szegény Seff gyermek-szívében.

Rángatni kezdte ritkás szőke bajuszát és fur-csán fintorodott az arca. A szemeit nagyra meresz-tette és úgy pislogott, talán könnyezett is szegény.

— Nagysád... Elza...

Ezt motyogta; hogy miért, nem tudta. De mondani kellett valamit, mert ez az utolsó pillanat.

A leány mosolygott, ezuttal szelidebben, több szeretettel — és ez még jobban fájta a kis kövér figurának, aki ott ügyetlenkedett mellette.

Aztán halkan szólt:

— Seff ur, kisérjen le...

Máskor örült kapkodással nyujtotta volna neki a karját, most csöndesen állott és valami nagy, rekedt sóhajtás szakadt föl a melléből.

Érezte, hogy most merész lesz, de még nem tudta, hogy mit fog tenni. Elveszett körülötte min-den, csak a fekete leány állott ott fehér sugárzás-ban, mirtuskoronával a fején, úgy mosolyogva,

mint a Madonna, mielőtt még anya volt. Nem büszkén, de áradó, édes szelidséggel.

Aztán hörögve, piros arccal tördöste a szót a kövér, frakkos ember:

— Elza... csak egy virágot... egy mirtus-virágot... adjon egy szálát... csak...

És nem mert utána nyulni.

A lány egy kis bimbót tépett le valahonnan a ruhájából és neki adta. Aztán ő is elszomorodott, mert látta egyszerre itt ebben a rángatózó, kifejezéstelen arcban tiz esztendőnek a nyomorúságát, megálázását.

— De ne sirjon, Seff! Istenem, egy harminc éves ember... no, Seff!

— Nem, nem...

Hadart, azt se tudta, mit beszél Seff. Csak eldugta a zsebébe a virágot, nyújtogatta a nyakát és karját tartotta a leány felé. Majd nyugodt, hideg, színtelen hangon szólt:

— A kocsi már itt van.

Ilyet mond az, aki megcsókolta a más feleségét és egy perc múlva bejött valaki a szobába.

Ugy szerette volna azt hinni a szegény Seff, hogy ez a leány vétkezett most ő miatta, amikor virágot adott neki...

*

Mosolygott, boldog volt egész délután, meg éjszaka is, hogy táncoltunk az ebédlőben, mind az egész násznép.

Rendezkedett, gondoskodott, mint mindig, ő kísérte le éjfélkor az ujpárt a kocsihoz is, takarót tett a lábukra és megmondta a kocsinak a címet.

Vidám volt és büszke a titkára. Nagy gyerek-lélekkel azt hitte, hogy már vétkezett vele, miatta a leány és oly nagyon szerelmes volt, hogy magában mosolygott a vőlegény.

És most itt ül a sötétes alkonyatban, hogy ránk borul a hideg feketeség és zümmög a szél a kályhában, ott gubbaszt az ócska pamlagon magába esve, némán.

En már félig alszom, nehezül a szemem pillája, csak úgy látom elmosódva, sötét, nagy nehéz foltnak az alakját.

De hallom, amint elkezd csuklani, visszafojtva sirni, görcsösen, szivetrázóan, — mint ahogy a harminc éves emberek sirnak, — akik önmagukat csalták meg egy szál fehér virággal.

Saison képek.

A farsang fia.

Minden szerkesztőségben van egy fiatal ember, akit egész éven át nem lehet látni ott, de abban a pillanatban, amikor az ujságokban megnyílik a farsangi rovat, ő is megjelenik, varázsütésre.

Szimpatikus, jó modoru ifju, akire a kollégák nem irigykednek. A huszon tul van, de a harmincön még jóval innen. Titokban talán verseket is ír, de ezt senki sem tudja bizonyosan, róla. A szerkesztőségben hol az emberek munkakabátban ülnek, az amerikai Szabadság hatalmas kiterített példányain uzsonnáznak, a tollról a fölösleges tintát egyenesen a falra vagy legjobb esetben a padlóra fröcsentik és ahol a padló tele van papírszeméttel, ő az egyetlen elegáns és nyugateurópai ember.

Lefujja a székről a port, mielőtt ráülne. Mert jó szabású frakk és kényes nadrág van rajta. Az író-

asztala alsó fiókjából kihuz egy törlőrongyot és gondosan leporolja vele az asztalt, mert hófehér mansetta van a kezén. Van egy másik rongya, amivel a lakk-cipőjét törli le gyöngéden. Egy szarvasbőr-darabkát azért tart külön, hogy a frakkja gallérját korpátlanítsa. És feltétlenül van még ott egy üveg benzinje, amivel a fehér glaszé-keztüit tisztogatja.

Miután óvatosan elhelyezkedett az asztalánál, kissé hátrafordul a többi munkatárshoz és szerényen felsóhajt:

— Fhü, mennyi munka vár rám!

Ez azoknak szól, kik netalán irigykednek a frakk-jára. Jelezni akarja vele, hogy minden hivatás nagy áldozattal jár. És tényleg.

Az asztalnál garmadában hevernek a farsangi meghívók és a szerkesztőség címére érkezett báli belépő-jegyek. A meghívókat rendbe kell szedni, számon kell tartania és ő készíti belőlük a *Farsangi nap-tár-t*, amely másnap megjelenik az ujságban. Nagyon nehéz és kényes hivatás ez, mert ha egy bált kihagy a lapból, másnap husz előfizető visszaküldi a példányt, hogy nem fizet elő többé olyan ujságra, amely miatt elmulasztott egy fényes, nagyszabású bált, például a siketnémák tánckoszorkáját.

De hivatásának vannak még súlyosabb kötelezettségei is. A szerkesztő a kezébe nyom öt, hét bála szóló jegyet és mind egy napra, illetve szombat estére esik. Ez még nem volna baj, de mind a hét helyről el kell hoznia a *jelenvolt hölgyek és előkelőségek* névsorát. Jaj, ha kimarad egy is, mert másnap megint husz előfizető küldi vissza az ujságot.

A bálók kemény tél derekán, havas, csatakos, zuzmarás időkben szoktak tudvalevően megesni. Az egyik a Bikában van, a másik a Royalban, a harmadik a Margit-fürdő tánctermeiben. Későn is kezdődnek, amikor már nem jár villamos. Már most mind a tiz helyre vagy kocsin megy, ami Rockefellernek is áldozat volna, vagy pedig gyalog, ami frakkban, lakkban nem a legkellemesebb.

Mindegy. A báli tudósító nem riad vissza semmi áldozattól és éjjelre pontosan beszállítja hadjáratának diadaljelvényeit: 5—7 névsort és 5—7 táncrendet.

Gyakran próbáltam ezeknek az embereknek a lelkébe belátni, de mindig rokonszenvesen titokzatosak maradtak előttem. Mi vonzza őket? Az irodalom? A tánc? Vagy talán a szabadjegy? Hiszen az a sok báli tudósítás többbe kerül nekik, mintha megváltanák pénzen a jegyüket!

Faggatni próbáltam őket és vallottak titokzatos, nagy dolgokat. Az egyik meggyőnta, hogy azért megy el minden bála, mert hátha véletlenül az egyikben találkozik vele, aki három hónap óta nem fogadja a köszönését. A másik megvallotta, hogy fogadalmat tett Valakinek, hogy a farsang összes szebb és cifrább táncrendjeit megszerzi a számára. A harmadik azért robotolt át egy farsangot, hogy pont február huszonnyolcadikán az iparoskör bálján tiszteletjegyet mutathasson föl és imponálhasson Neki, berihassa az Ő nevét a névsorba, de — mily kegyetlen ironiája a sorsnak! — a szerkesztő épp azt a jegyet vette el tőle és maga ment el! A negyediknek légyottja volt a jogász-bálon és a legszebb frakkban, a legkecsesebb frizurában, kimosva, kivasalva, kiszaulva, kifordítva jelent meg este a szerkesztőségben. A gonosz munkatársak azonban, akiket bántott ez a ragyogó tisztaság, titokban odaküldték az asztalához a szolgát, hogy igazítsa meg a fali órát, amely épp a feje fölött volt és amely már ama kor-szakban nem járt, amikor a lap még ellenzéki volt.

A sok évtizedes por, amely a különböző kormányok alatt rétegekbe gyűlt az órán, egyszerre zudult a báli tudósító nyakába... a többit hozzá lehet gondolni.

Az igazi, önzetlen és lelkes idealisták odaadó mintaképét mindig bennük tiszteltem.

Egy-egy báli-éj után, a szerkesztőségben diadalittas arccal járnak, de szerényen hallgatnak. Odamennek minden emberhez, de nem merik tőlük egyenesen megkérdezni, hogy mit szólnak az ő tudósításaikhoz, amelybe az egész lelküket, az egész költészetet lehelték. Mindenki konokul hallgat, az emberek mással vannak elfoglalva, holott ők azt hitték, hogy legalább ezen a napon ők lesznek a világ közepe és hogy az emberek egyebet sem olvastak, mint az ő tudósításaikat, amely ezzel a lendülettel végződött:

A négyest kétszáz pár táncolta. Vidám és színes volt a hangulat kivilágos-kivirradtig!

Én azt hiszem, hogy ő Karnevál herceg igazi gyermeke és most, amikor a vidám fenség javában hódít, róla akartam először is megemlékezni. Hiszen hamvazó-szerdán majd ugyis összeszedegeli az íróasztalából a piszkos gallérokat, szennyes frakknyakkendőket, táncrendeket, összes szép emlékeit, illúzióit és eltűnik, elenyészik — a jövő farsangig.

Karneval.

Leányzsúr.

Az izr. Leányegyesület február 7-én rendezte kabaréval, tánccal egybekötött zsúrtját a Bika disztermében.

A jótékony egyesületek farsangi processziója a héten kedves csoporttal gyarapodott: felvonult a dáridós színre a *Leány-egyesület* pompás csapata, a jótékonyásznak ezek a forró pillantásu, hamvas arcu katonái s ádáz, — este hat órától reggel hat óráig tartó — csatát vívtak riválsaikkal, a többi charitatív körökkel. Győztek s a győzelmiük legszebb jelvénye lesz az a sok apró ruhácska, amivel sok-sok szegény, elhagyott gyermeknek fognak boldogságot teremteni, vagy legalább kóstolót adni a jólét boldogságából.

Mindent a leányok csináltak, ők végezték a rendezés minden apró részét. De azért akármit tettek, odapislantottak Lédererné Fischbein Lujzára, erre a finom lelkű urasszonyra, akinek igazi gyönyörűsége telik a szép, a művészi, a kedves dolgok kultuszában s akinek csodásan előkelő tapintata ott örködött most is a leányok ambiciózus ténykedése fölött.

De hát a lekötelező nyájasságu diszelnőknőnek minden tekintete csak biztató, jóváhagyó volt.

— Jól van, helyes... Mert, hogy a leányok mindent jól és helyesen gondoltak el és vittek is keresztül.

Hiába, nincsen szebb valami, mint a fiatal-ság. Ők az örök erő, szépség, tehetség. Az öregebbek: fontoskodnak, készülődnek, sütnék-főznek, míg valamit kifőznek; ezek a bakfisok: csak *akarnak*. Akartak jótékonyak lenni, mulatni és mulattatni. Összefogtak és egy-kettőre kiállottak a publikum elé és este hattól reggel hatig osztották a műsort, a jókedvet, daloltak, táncoltak és közben egy sereg elhagyott gyermeket mentettek meg a földhözragadt szegénység borzasztó fájdalmától. S mindez olyan flott, olyan természetes benső mechanizmussal történt, mintha a kezüket sem nyújtották volna

könyörödományért, mintha a szegénységet, a nyomorúságot a kacagó jókedvükkel, a maguk ártatlan dáridójával megölték volna.

Fehér kabaré vezette be a mulatságot, amihez *Bodnár* Emmy mondott előljáró beszédet színes szavakkal és egyszerű közvetlenséggel. *Harlstein* Klári páratlan grációzitással énekelte a „Steep“-dalt.

A műsor középpontjában egy régi kedves Souppé-operett — „Tíz leány egy férj sem“ — reprise állott. A szobalány hálás szerepében *Burger* Erzsé excellált. Szemrevaló temperamentumos szobacica volt; rutinosan énekelt, táncolt. Kakasfit, az apát kitűnően személyesítette *Falk* Tibor. Kis szerepében is eredeti mulattató alakot produkált. A szobacica-duettel frappáns hatást értek el. A tíz leány szerepében külön műsorral gazdagította az egyfelvonásost. *Mandel* Irén igazi művészi megértéssel, csengő hangon énekelt néhány szerződött viharos siker mellett. A *Péterfi* nővérek könnyed, elegáns táncukkal gyönyörködtették a közönséget. *Gottlieb* Etelka és *Sárközi* Böske kedves dízőzők voltak. *Leitner* Paula behízelgő ének- és táncszámával növelte a műsor sikerét. *Ernst* Márta bájos és sikkes hollandi táncosnő volt. Nagy sikere volt a kis *Strelinger* Annusnak a Telefon-kuplé ügyes előadásával. Az operett legviharosabb sikerét két édes kis apróság aratta: *Boros* Mucus és *Emerich* Tibi, mint amerikai dzsigg-táncosok szerepeltek viharos derűtség és szünni nem akaró taps mellett. Az egyfelvonásos után az *Emerich* nővérek egy Tarantellát mutattak be dilettáns határon messzi tulmenő művészettel. Végül *Burger* Erzsé és *Lederer* Franci egy csibész duettben brillíroztak. A közönség elragadtatva ünnepelte a pompás duett színpadra termett előadóit.

Nyolc óra. A fehérekötös urleányok juttatják eszünkbe, hogy már meg is éhezünk. A jótékony-sági restauránsok sok száz terítéket szervíroztak; durrog a pezsgő, hangos a terem s türelmetlenek a táncvagyók. Végre — tíz órákor — felcsendül az első keringő s mint a lavina: lassan, fenyegetően nagy tömegben megindulnak a párok. S egyre csapongóbb a jókedv, tüzezebb a tánc. Kint már virrad, bent még delén áll a mulatság. Reggel van, mikorra elvonulnak az utolsó boszton-mohikánok is.

BOROS ANNUS.

A leányzsúr emlékezetes mulatsága marad a farsangnak s impozáns sikere megalapozója lesz még a Leányegyesület eljövendő sikereinek is. A bakfis

had bájos vezérkara tökéletes munkát végzett. A siker oroszlánrészre a Leány-egyesület ujdonsült elnökét illeti, *Boros Annuska*: ezt a sok oldalú, különös finomságokkal rendelkező urleányt, aki szerény, csöndes munkálkodással adminisztrálja ezt a sokra hivatott, fiatal egyesületet.

Legfőbb segítő társai munkájában *Balkányi Lili*, *Geiger Hilda* és *Freund Böske*, akik ötletességeikkel, fáradhatatlan agilitással segítették előre a mulatság sikerét. De feljegyzésre méltó munkát végzett az egész vigalmi bizottság s az estély-rendezés is a főrendező *Bérczi Ernő*vel együtt. Fáradozásuk eredményére méltán boldog és önérzetes büszkeséggel tekinthetnek.

Sokan voltak jelen. Tele volt a Bika-szálloda diszterme. A teljes névsor összeállítása csak kívánság maradt. De sikerült mégis feljegyezni a következőket:

Urasszonyok: dr. Adorján Józsefné, özv. Abeleszné, dr. Balkányi Edéné, Burger Izsnóné, Bernát Kálmánné, Burger D. Józsefné, Barta Simonné, Becsey Zoltánné, Braun Adolfné, dr. Berkiné, Emerichné, dr. Freund Jenőné, Emerich Zsigmondné, Ernszt Jenőné, Fenyő család, Fisch Lajosné, Fischer Henrikné, Fleischerné, Fráter Erzsébet, Friedmann Friciné, Ehrenfeld Miksáné, Fekete Jakabné, Fischer Béláné, Frid Frida, Fürst Ödönné, dr. Fülöp Ödönné, Fohn Edénéi, Gara Miksáné, dr. Grósz Pálné, Grünbaum Mórné, Gottlieb Mórné, Goldsteinné, Gelberger Dávidné, Grosz. Ferencné, özv. Gutmann Mórné, Grosz Mórné, Hochstädter Edéné, Hajduné, Hidvéger Miklósné, dr. Hegedüs Lorántné, dr. Hajnal Dezsőné, Hajdu Hajnalné, dr. Kenyeres Elekné, Kenyeres Sándorné, Kain Antalné, Klein Mihályné, Kohn Jenőné, Kulcsár Dezsőné, Kain Zsigmondné, Konrád Lajosné, Kronovicz Ignácné, Karos Dezsőné, Kazincki Andorné, Keiner Józsefné, Kain Mihályné, Keiser Zsigáné, Krámer Béláné, Kohn Lajosné Lenhorn Imréné, Leitnerné, Lederer Miksáné, Lukács Vilmosné, dr. Magyarné, Mandel Ignácné, Müllerné, Neumanné, dr. Moskovitsné, Márk Endréné, Popper Miklósné, Péterfi Benőné, Popper Mórné, Révész Lipótné, Reichmann Ignácné, Ritter Ignácné, Rosenfeld Mórné, özv. Rózsa Gyuláné, özv. Róth Jenőné, Szőke Sándorné, Strellinger Zsigmondné, Steinerne, Székely Albertné, Simonovits Dezsőné, Steier Andorné, Szántó Ödönné, Telbermán Zsigáné, Sem Mari, Viener Adolfné, Weisz Dávidné, Weisz Ernőné, Vass Gyuláné.

Urleányok: *Balkányi Lili*, *Boros Annuska*, *Bányász Böske*, *Bányász Margit*, *Braun Irénke*, *Burger Erzsé*, *Burger Margitka*, *Bodnár Emike*, *Bernáth Juliska*, *Csengeri Terus*, *Deutsch Irén*, *Ernszt Márta*, *Ehrenfeld Rezsínke és Ilonka*, *Falk Antónia*, *Fekete Margitka*, *Fekete nővérek*, *Fleischer Juliska*, *Fischer Teréz*, *Fischer Rellus*, *Fohn Elluska*, *Freund Böske*, *Fried Piroska*, *Fülöp Irma*, *Fülöp Juliska*, *Fülöp Vilma*, *Garai Mici*, *Geiger Helén*, *Gottlieb Etel*, *Grünbaum Margit*, *Grünfeld nővérek*, *Grünstein Berta*, *Hajdu Hajnalka*, *Hidvéger Juci*, *Hidvéger Sári*, *Horkai nővérek*, *Horváth Berta*, *Horváth Juliska*, *Jónász nővérek*, *Kain Szerénke*, *Kaufmann A.* *Kemény Lujza*, *Kende Paula*, *Kenyeres Margitka*, *Klein Hermina*, *Klein Hermin*, *Klein Paula*, *Kohn Ilona*, *Khón Irma*, *Khón Sárika*, *Konrád Ilonka*, *Kramer Bözsi*, *Kronovitz Juliska*, *Kaufmann Margit*, *Karos Alice*, *Müller Lilike*, *Leitner Paula*, *Lichtmann Anna*, *Löfkovits Stefi*, *Mandel Irénke*, *Neumann Rezsínke*;

Popper Zsuzska, *Péterfia Anna*, *Rédlich Erna*, *Révész Margit*, *Révész Erzsike*, *Reichmann Hermin*, *Reichmann Piroska*, *Rosenberg Margit*, *Róth Ilonka*, *Roth Regina*, *Rosenfeld Paula és Hermina*, *Székely Mici*, *Schwarc Olga és Regina*, *Simonovits Rózsika*, *Stenczel Vilma*, *Strellinger Annuska*, *Spiegel Rózsika*.

Eolhárfa.

A „Debreczeni Szemle” számára írta: **Haraszthy Lajos.**

*A tenger partján, az eoli szélen,
Imbolygón tükrözve magát a mélyben,
Bús hárfa mered föl a víz alól.
S hogy húrjain a szél átlibben épen,
Dallamos, mélyzöngésű zene szól.*

*Szilaj erővel, fölzokogva zúg a
Hárfa húrján valami ősi fűga.
De nem emberlény szólaltatja meg,
Csak a vihar, melyben borongva, bűgva,
Zizegve, zengve, zúgva megremeget.*

*A lelkem ez az ős eöli hárfsa.
Nem emberkéz, mi dallamát kiváltja,
De — mely húrjain böszen robog át —
Az élet bús vihara csap le rája
S pengeti, hogy zúgó tengerárba
Harsogja diadalmas, szűz dalát.*

Halottégetés.

(A. és B. ur abból az alkalmából, hogy Budapesten megalakult a halottégetők egyesülete, a következő szellemes csevegésben tudatják egymással nézeteiket.)

A: Mester, van önnek koporsógyári részvénye?

B: Az nincs, de van...

A: (Közbevág) Grácban egy nagynénje lehellet-köszörüs, — ismerem már az ó-héber korbeli vicceit. — Azért kérdeztem, mert a koporsógyárosnak, papnak, kántornak, harangozónak, sarkó raktárosnak, minisztráns gyereknek és kántáló diáknak bealkonyodott. Barátocskám, ezután már csak égetik a halottakat. — Cs. és kir. kamarás, zsidó, miniszterelnök, napidijas, gesztenyés asszony és daljáték énekesnők haláluk után egyformán elférnek egy-egy svéd gyufa skatulyában.

B: (Csodálkozva) De furcsa lesz!

A: Ugy biz az! Alánk gyujtanak, osztán elégünk, mint egy sport-cigaretta.

B: (előkelően) Én úgy fogok égni, mint egy regalitász. Még szelelni is fogok.

A: Bár már látnám!

B: Az anyósomat nagyon szeretem, az ő hamvaival kiplombiroztatom a bal hátsó zápfogamat. (Megveregeti A. vállát.) A maga hamvaiból sár-cipőket csináltatok.

A: Azt ám a görcsöt. Én csináltatok magából cipőkefét.

B: Nem lehet. De én beadom pirulába a maga hamvait egy konflis lónak. Akkor fog aztán zötyögni. Ez jó ötlet! Mi? Na? Mit szól hozzá vén kellemetlen?

A: Mindig mondtam magának, hogy ne hagyja abba a hidegvizkurát.

B : Ne fájjon magának az én fejem. Fog ön még Frimnnél dominózni és dupla fehér helyett nyolcast tenni. Jó, jó!

A : Isten önnél, kis bohó!

B : Schvarcer-intézet önnél és gyöngyharmat!
(Visszavonulnak celláikba.)

KÖNNYEK.

A „Debreczeni Szemle“ számára írta: Sas Ede.

*Hullanak köröttünk, egyre hullanak,
Eltűnik egy-egy ismeri, hű alak.
Siratjuk őket sokat, keveset,
Azután lassan begyógyul a seb.*

*Szívek önzésén hosszan eltűnődöm;
Igazi bánat nincs is tán a földön?
Akkor őszinte csak a könny patakja,
Mikor az ember — önmagát siratja.*

A HÉT ESEMÉNYEI.

+ **Tulzsufolt népiskolák.** Ha a heti helyi lapokat kezünkbe vesszük, két dologról feltétlenül tudomást szerzünk. Arról ugyanis, hogy Debreczenben ulzsufoltak az iskolák és tulzsufolt mindenféle multság alkalmával a Bika szálloda meg a Royal diszterme. Amilyen öröndetes az utóbbi, olyan szomorú az előbbi. Pedig lehetne ez másképpen is. Teszem fel, csak minden második iskola lehetne tulzsufolt és minden második mulatságon tulzsufolt a Bika, Royal stb. szálloda disztermei. A minden második rosszul sikerült mulatságról otthon maradt gazdag emberek pedig a mulatságra szánt — s ez idő szerint el is költött összeget — oda adnák iskolai célokra.

(=) **A hó.** A héten kimutatta ugyancsak a tél a foga fehérét. Olyan hóesést bocsájtott reánk, amelyről eszünkbe jutottak Verescsagin festményei. A villamos vasut elakadt s néhány órára szűntelt itt-ott egyéb forgalom is. Más városokban a rendőrség gyorsan segít az ilyen bajokon s kényszermunkát alkalmaz, rendkívüli uton intézkedik, hogy munkásokat toborozzon össze a hólapátolásra. Nálunk nem így volt. Ennek két oka lehet. Vagy kevés a munkaerő, vagy gyenge a rendőrség? Mi a rengeteg hótól nem láttuk se a sok munkaerőt, se az erélyes rendőrséget.

(:) **Sipos Béla**, ez a nagytehetségű, bohém lelkű ujságíró mégis csak kap siremléket. Hogy megemlékeztünk róla, halálának évfordulóján, egy az üzleti hirdetése után járó támpéldányból kiböngészte a nevét egyik helyi mulató tulajdonosa is és egy Kabare-orfeum-este jövedelméből felajánlott valamit Sipos Béla siremléke javára. A Sipos nevével összefűzött mulatói éjszaka a héten lesz. Áldja érte a gondviselés a mulató-tulajdonost, akinek kívánunk sok-sok vendéget. Talán lesz is, bár abba a mulatóba eljárnak az emberek akkor is, ha Sipos egyáltalán nem is jut az eszükbe s otthon maradnak még az esetben is, ha Sipos Béla soha se kapna siremléket náluk nélkül. Egy vezérszereplő egyéniség pedig őt koronát küldött a Sipos Béla siremléke javára. Ha úgy hozzávetőleg számítunk éppen annyi fillért, ahányszor, ha nem többször, Sipos Béla kiírta a nevét az ujságokba. És most az adakozás alkalmából újból kiserkesztette a jó lelkű őt koronás adakozó nevét egyik

helyi ujságunk. Lám, Sipos Béla igazán gavallér ember. A szelleme most is visszafizet — ráadásul.

*

× **A női kocsisok.** Ne neked feminizmus. Ugyan-csak megjárták a párisi női kocsisokkal. Ott azt eszel-ték ki, hogy kocsis is lehet az asszony, ha ráadja magát erre a mesterségre. Nehezen ment, mert nagyon akadékoskodtak a férfikocsisok. Hogy még a lovak gyeplőjét is kivegyék a kezükből az asszony-népek. De aztán mégis csak ment. Iskolát csináltak, ahol női kocsisokat nevelnek. Vizsgákra fogták a jelentkezőket. Azok belementek mindenbe. Eljártak az iskolába. Tanultak. Letették a vizsgákat. Diplomát szereztek és hivatalt kerestek. Megküzdöttek minden nehézséggel. S ma már százszámra van női kocsis Párisban, fess „cocherette“-ek, akik olyan derekasan megállják a helyüket, hogy még. — Hát baj ez? — fogja kérdezni a női feminista. Nem-e újabb bizonyíték-e, hogy az asszony minden férfi-mesterségben megállja a helyét? Nem jele-e ez, hogy amit vállal az asszony, munkát vagy foglalkozást, abban elvégzi a dolgát emberül? Hát igen, jele. Csak-hogy kellemetlen jele. Bár ne akarna egy asszony se kocsis lenni, ahelyett, hogy százszámra vágyik erre a furcsa dicsőségre. Vagy bár rosszabb kocsis lenne. Bár ne tudna úgy káromkodni, gorombáskodni, ostort pattogatni, mint az igazi kocsis. Ha rosszabb kocsisok lennének az asszonyok, jobbak lennének.

*

(:) **Konkurrencia.** Egyszer egy táncművésznőnek mi jutott eszébe? Az jutott eszébe, hogy minek a lábra harisnya, minek a harisnyára szandál, minek a szandálra a sarok? És táncolt mezitláb. Betáncolta meztelen lábbal az egész világot és összetáncolt hirt, dicsőséget és vagyont. No lett erre mezitlábos táncosné annyi, mint Kolumbácson a légy. Csakhogy ekkor már nem kellett a mezitlábos táncosnék. Valami más kellett, valami új. S mivel a táncosnékban van ambíció és szeretnek magasra törni, hát egyre magasabbra törtek. A következő szenzáció már a meztelen comb lett, aztán a derék következett, aztán még több következett, azután semmi se következett. Már tudniillik semmi ruha. Ezt tette a konkurrencia a táncosnékkal. Minél többet elvett tőlük, annál többet hozott nekik. Most már csak egyféle licitálás lehet hátra. Ha a táncosnék nem is táncolnak.

*

(:) **Edison.** Most töltötte be hatvanötödik évét e héten; s álmélkodva gondoljuk: nini, hisz ez is ember. Évtizedek óta annyit jelent a neve, hogy: a föltaláló. Apportírozni tanítja a villámot. Nem azon van, hogy egyben-másban előmozdítsa a technikát, de egyáltalán nem tűri, hogy legyenek vadon működő természeti erők. Az emberiség megszokta, hogy a technikai problémák ő rá legyenek bízva s ha eszünkbe jutott valami gép, amit meg kéne csinálni, megnyugvással gondoltuk: majd nekiáll Edison és megcsinálja. Amint a természeti energiákat szelidíti, úgy tartja pórázon a saját lángelméjét is. A föltalálást hivatalos órákban végzi el, pontosan meghatározott időben, előre megállapított terv szerint s ha egy dolog föltalálásával elkészült, rögtön belefog a másikba, amely sor szerint következik. A találmányai mind csodaszámba mennek, s ma már legföljebb a találmányán csodálkozunk; azt, hogy Edison csinálta és hogy meg tudta csinálni, mert akarta, természetesnek tartjuk. Amihez kéményseprő fog, az bekormozódik: amihez Edison nyul, az föltalalódik, — ez nincs máskülönb. S most im egyszerre úgy tesz,

mint a többiek : betölti a hatvanötödik esztendő. Hohó, szól az emberiség, csak nem ! Még előbb-utóbb meg is talál öregedni ! S talán bizony egyszer még meg is talál halni ! Így nem alkudtunk. Mi lesz akkor a hátralékos találmányokkal ? Most örömmel ujságozják, hogy jó erőben van, a föltaláló mesterséget vigan üzi. Hát Isten nevében ! A hatvanöt esztendő, az magánügy ; gratuláljunk és gyерünk tovább, mert van Mr. Edison még sok a föltalálni való. Ő megköszöni a jó kívánságot, aztán siet be a laboratóriumába és teljes erővel folytata a föltalálást, mert hiszen ez a mestersége neki !

× **Hozományadó.** Tehát a hozományt is megadóztatják. Amerikáé a dicsőség, hogy a világ végre megtudja az adó bevallási ivekből, hogy ki mekkora hozományt kapott. Eddig ezt csak találgatta a világ. Most aztán megfogy a zsur-témák száma. A hozomány nagysága nyitott könyv lesz ezután, melyet mindig elolvashat. Eddig csak azt tudták, hogy mennyi hozományt ígértek. Ezután a száraz igazság mered elibénk az adókönyvekből. Pontosan elkönyvelik, hogy ki mennyi hozományadót fizetett s ebből, ha visszafelé következtetünk, egy kis számítással megállapíthatjuk, hogy az adónak mekkora a hozománya. De az óvatosság itt sem fog ártani. Mert hozományproccok ezután is lesznek. S ha idáig voltak, akik több hozományt mondtak be, mint amennyit kaptak, ezután a renomirozásnak az lesz a módja, hogy több adót fizetnek, mint amennyi a hozomány nagyságának megfelel. Eddig Blaukopf ur azt mondotta a leendő vejének a világ előtt : ígerek százezer koronát és adok négyszemközt tizezret. Ezután a dolog így variálódik : Befizetek kétszázezer korona után hozományadót, de hozományt csak húszezret adok. S meglátják, hogy a legtöbb vő kötélnek áll s vállalja az üzletet.

(—) **Darwin.** Még csakharminc éve lesz ez évben, hogy meghalt Charles Darwin és mégis úgy tűnik elöttünk, mintha már száz esztendeje elköltözött volna. Ugy tulmentünk rajta, úgy kidolgoztuk a tanítását, hogy végre nem maradt meg belőle semmi más, csak a Darwin neve. Ebben a tekintetben sorsa hasonlatos Renanéhoz, aki a maga idejében szintén forradalmár volt s akinek tételeit még sem a szabad gondolkozás fogadta el, hanem egyes részeiben az — egyház. Spencer, Haeckel és a neolamarckizmus iskolája a fejlődéstannak egészen új alapjait rakták le, a Darwinétól elütő és az ő felfogását megcáfoló igazságokra jöttek rá, úgy, hogy ma, a halála után 30 évvel maga Darwin öreg dogmatikusnak tetszik elöttünk. De a világ azért nem hálátlan hozzá, mert bár Lamarck és nem ő bukkant rá az evolúció első igazságaira, az ujak nagy táborra mégis az ő nevét használta és használja zászló gyanánt. A zászló pedig áldott sorsu, az egyetlen dolog, amit az emberek annál jobban tisztelnek, mentül kopottabb, mentül tépettebb. Darwin nevét nem a por lepte be, hanem az ércből való szobrok nemes patinája.

— *Löbl Gyula és Társa* látszerész és fényképészeti szaküzlete Piac-u. 63. szám. Telefon szám 869.

A tejkereskedők köréből. Azt mindenki tudja, hogy Debreczen a legdrágább vidéki városok egyike. Ez az elviselhetetlen drágaság minden vonalon megnyilvánul. Szinte szokásból mindenki a kereskedőt okolja a drágaság miatt; pedig legtöbb esetben ő

is áldozata a féktelen drágaságnak. A tej, mint minden család nélkülözhetetlen élelmi-cikke, szintén elérte a drágaság tetőpontját. Annak oka első sorban abban keresendő, hogy a tej előállítás, a takarmány drágaságánál fogva magának a termelőnek sokba kerül. Nem ujság az, hogy sok gazda takarmányhiány miatt, tehenészetével részben vagy egészben felhagyott. Ezen jelenség érzékeny károkat okozott a debreceni tejkereskedőknek is, mert az állatok gyenge takarmányozása maga után vonta a tej folytonos apadását, úgy, hogy a rendes forgalom sa felire csökkent le. A mai drága munkáviszonyok és megfizethetetlen takarmányon tartott, szétszállításhoz szükséges lovak tartása mellett, még a mai magas te árak mellett is ráfizetéssel jár ezen üzlet fenntartása. Ezenszállapot megszüntetése végett úgy segített magán három nagyobb tejszállító cég, nevezetesen: Nagyháti tejgazdaság, Debreceni tejszarnok és Uradalmak központi tejszarnoka, hogy tejkötet f. é. március hó 1-től kezdve együtt, egy telepen kezelve és szétszállítva, az üzlet fentartási költségét lényegesen redukálni fogják. Ezzel természetesen eléri azt, hogy a közönségel új áremeléssel nem kell megterhelni. A szétszállítási telep és iroda Bethlen-utca 12. sz. alatt lesz. A cég címe: Uradalmak központi tejszarnoka.

A vasnak sok tűz, kevés víz; a szívnek sok fájdalom, kevés öröm kell, hogy megedződjön.

Az emlék a szép idők sirköve, de halottja nem támad fel soha!

Mielőtt hosszú életért imádkozol, gondold meg, hogy mennyit lehet szenvedni egy rövid perc alatt!

Határozatlanság : első gyermeke a nemtudásnak.
Meghalni csak egyszer tudunk, de temetni minden nap temethetjük — a reményt.

A mai kor nagyemberei beszélnek ott, ahol tenni kellene és szereznek ott, ahol áldozatra volna szükség.

Rejtvény a nő, melyet megfejthetsz, de sohase
jól. *

Olyan a rossz kritikus, mint a foghuzó kovács, azt gondolja minden fogó jó fogó, csak foghasson vele.

SZINHÁZ.

Csitri. (La Gamine.(

(Vígjáték 4 felvonásban. Irták : Pierre Véber és Henri de Gorsse. Heltai Jenő fordításában először adták a debreceni színházban február 5-én.)

Pierre Véber ismert francia színpadi író, határozott és általános sikerekre tekinthet vissza. Ami irodalmilag értékes a *Csitri*-ben, az ő javára könyveljük el s aligha csalódunk abbéli feltevésünkben, hogy a vigjáték folyamatosságát meg-megakasztja, ami tónusából erőszakos technikai allűrökkel kiköskenti, az meg mind kevésbé ismerős nevű társának, Henri de Gorsse ur terhére irhatjuk.

Mert a Csitri nagyon kedves milliőjü, morális

tendenciája, sok helyen érzelmességével poétikus hatáshoz jut el, de bizony terjedős, kerékvágásából ki-kí zökkenő, unalmas jelenetek kátyújába vágódó.

Voltaképen a bakfis szerelemről mond el egy újabb dalocskát a meséje, a szerelmet csak titokzatosan sejtő, de voltaképen meg nem értő éretlen leányszívek kis regényeiből mutat be egy bájos fejezetet.

Delanoy Maurice (Virányi Sándor), közel ötven éves festő, akadémiai tagba beleszeret egy kis művész hajlamu tanítványa, Colette (Vajda Ilonka és Császár Kamilla egymást felváltva játszották). Miután pedig az életerős, vidám, agyafurt csineket kieszelő kis leányt a közjegyző félkegyelmű fiához, Alcidéhez (Zilahy Gyula) akarják férjhez adni, Colette megszökik Párisba s beállít volt festő-tanárjához. Egyre szerelmesebb lesz a kiváló férfiuba s be is vallja annak szerelmes érzéseit, de a tisztességes gondolkodású, öregedő festőművész, — bár benne is feltámad a komoly szerelem a leány iránt, — rendre utasítja a csitrit, aki világrendítő nagy fájdmát a festőmester egyik fiatal tanítványa, Serain Pierre (Bérczi Ernő) keblén sirja ki. Serain, a fiatal festő pedig szintén szerelmes a kis leányba, felhasználja a kedvező alkalmat s a keblére borult leányt szenvedélyesen megcsókolja. A két fiatal ajka egymásra van forrva, mikor Delanoy megjelenik. Kidobja a fiatal tanítványt. De már késő. Az első igazi férfi csókra tudatára ébred a csitri leány annak, hogy Delanoy iránt érzett szerelme csak amolyan bakfis szerelem volt. Szerelme a szerelembé. És hogy ő csak a hozzá való fiatal Seraint szereti. Delanoy, az öregedő festő pedig egyre szerelmesebb lesz a kis Colette-be. Felcséggül kéri s az önfeláldozólag hozzá is akar menni, dacára, hogy igazán csak Seraint szereti. Delanoy meg is tudja végül, hogy az ő szerelemre szánt ideje, az élet meg nem másítható törvényei szerint lejárt s néminemű rezignációval egymás karjaiba vezeti a fiatalokat.

Ez a bájos kis történet bizony kissé hosszadalmasan van feldolgozva, négy felvonásra eltagoltan. Egyes jelenetek szinte kínálták önmagukat a rendezői kékceruza törlésére. De azért a közönség érdeklődéssel kísérte figyelemmel a kedves levegőjű vigjátéki cselekményt s az érdeklődés csak a negyedik felvonásban lohadt.

Az előadás a jobbak közé tartozott, bár a szó legteltesebb és igazi értelmében csak Zilahy Gyula állott művészi feladatának és a vigjátéki összesnek magaslatán. Második felvonásbeli jelenete alatt nem egy, az igazi művészetet megértő s szerető lélek gondolt arra, hogy is ki tölthetné be hát kizárólag egyedül és összehasonlítások nélkül a Nemzeti Színházban Vizvári Gyula örökét. És e helyett itt kell bajoskodnia ennek az Istenadta nagy tehetségű művésznek színigazgatással, kisvárosi felfogásu színügyi bizottmányi tagok bogaraival, kulissza-pörök biráskodásával, anyagi haszontalanságokkal, a kulturálatlan meg nem értés szurkapiskálásaival.

A címszerepet három estén keresztül felváltva Vajda Ilonka és Császár Kamilla játszották. Vajda Ilonka a poétikusabb, érzelmesebb jelenetekben ért el finom allűrjeivel nagyobb hatást, míg Császár Kamilla általánosabban jobban felelt meg a szerep voltaképeni feltételeinek. Ezt a szerepet a csitri szó nem fedi teljesen, a francia *la gamine*-nak nem fogalomhű fordítása a Heltai címe. Vajda Ilonka kétségtelenül nagy jövőre hivatott, nagyon tehetséges színésznő, de Császár Kamilla e szerepben határoított és jelentős sikert aratott.

A külső sikerben mindketten enyformán és méltóképen osztozkodtak s tapsban, kihívásban egyaránt volt részük.

Virányi Sándor nagy színvonalú intelligenciája most is győzedelmeskedett, bár jellemzőség tekintetében még hagyott fenn kívánni valókat a semmiesetre sem neki való par eücelence *jellem-szerepben*. Színészi egyénisége még nem bírja meg e fajta idősebb alakok ábrázolását, ami egyáltalán nem róható fel hibájául.

Tökéletesen nyújtott egy kis szerepben Dész Alfréd s jók voltak Kemény Lajos, Úty Gizella és Baloghné.

Sz. Z.

A nők kedvence. Még egy ujdonság volt a héten pénteken este a *Nők kedvence*. A bohózatot az ó-budai szinkör mutatta be jobb híjával s mint bohózat, a nyári repertoire színvonalán makacsul vonakodik felül emelkedni. Egy pár izléstelen kiszólás miatt a darabot pikánsnak nevezték ki s Debreczenben piros színlap mellett adták, de adhatták volna fehér színlappal, vagy épen — színlap nélkül is. A szerzők úgy sem pályáznak a halhatatlanságra, a szereplők pedig nem ambicionálhatják a sikert az e fajta darabokban. A közönség egy estén keresztül jól mulatott, már amelyik része mulatott s való igaz, hogy Papp Etelka, T. Csige Böske, Bérczi Ernő, Virányi Sándor, Ligeti Lajos és Dész Alfréd jobb ügyhöz méltó buzgalommal járultak hozzá a sikerhez.

IRODALOM.

Olcsó Jókai. Mialatt az egész sajtó és közvélemény azon vitatkozik, hogy a nagy költő halhatatlanságának ércbe öntött vagy kőbe faragott szimbólumát miképp kellene méltón megalkotni, az alatt csendesen, zaj nélkül, de annál mélyebben veti gyökerét a nagy tömegek lelkébe Jókai minden dicsőségének gyönyörösztő mesés gazdagságának a megismerése. Történik pedig az a hatásában és jelentőségében nagyszerű folyamat az *Olcsó Jókai* szapora, mozgékony és páratlanul olcsó füzetek révén, melyek életerős valóságra váltják azt, aminek a szobor csak jelképe lesz. — Az *Olcsó Jókai* februári számai a következők: 21. Még sem lesz belőle tekintetes asszony. 22. A csigák regénye. 23. A fránya hadnagy. 24—25. Rendkívüli nők. 26—30. Egy játékos, aki nyer.

— Az ezen rovatban felsorolt művek kaphatók Hegedűs és Sándor könyvkiadóhivatalában Kossuth-utca 11. szám.

ZENE.

A Debreceni Zenekedvelők Köre február hó 12-én, hétfőn este 8 órakor a Bika-szálló disztermében tartja az 1911—12-iki évadban V-ik hangversenyét. Közreműködnek: *Kocian Jaroslaw* hegedűművész, *W. Hammerstedt János* zongoraművész. I. 1. A. D'Ambrosio: Hegedűverseny, H moll, op. 29. (Első bemutatás.) a) Grandioso, molto moderato e sostenuto. b) Andante (Lento). c) Finale (Allegro). *Kocian*. 2. Mozart: C moll ábránd. (Szerzette 1785-ben.) *Hammerstedt*. 3. Bach: a) Largo. b) Allegro assai. *Kocian*. II. 1. a) Beethoven-Busoni: Ecossaise. (Skót tánc.) b) Burkhardt: Rondo. *Hammerstedt*. 2. a) *Kocian*: Intermezzo pittoresco. b) Suk—*Kocian*: Szerelmi dal. c) Sevcik: Halka

modrooká. (Kékszemű leány.) *Kocián*. 3. Liszt : Lucia-ábránd. *Hammerstedt*. 4. Wieniawski : Faust-fantázia. *Kocián*. Kezdeté pontban 8 órakor. Előadás alatt az ajtók zárva maradnak. Tagok belépő-díjat nem fizetnek. Napi jegyek Hegedüs és Sándor könyvkereskedésében kaphatók 5, 4 és 2 koronáért. Az I. és II. rész között 5 perc szünet. A hangversenyzongora : Ehrbar.

Márkus Lilly és Emmi Heim hangversenye. A zenekedvelő társaság 5-ik bérleti hangversenye folyó hó 15-én, csütörtökön lesz az Arany-Bika szálló disztermében. E concerten Márkus Lillyn, a hírneves magyar zongoraművésznőn kívül Heim Emmi európai hírnévű énekművésznő fog szerepelni. Márkus Lilly Chopin, Liszt, Saint Saens, Corelli és Sauer műveiből állította össze programját. Emmi Heim Wolf-tól, Schumann-tól, Grieg-től és Brahms-tól énekel dalokat. Tagok belépő díjat nem fizetnek. Jegyek nem tagok részére Csáthy Ferenc könyvkereskedésében 4 és 2 koronáért kaphatók.

Az ezen rovatban felsorolt zeneművek és szakönyvek kaphatók **Csáthy Ferencz-nél**, Debreczen legrégibb és legnagyobb zenemű kereskedésében (Piac-u. ...).

VÁROSI SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR:

Vasárnap, január 11-én
d. u. **Drótostót**. Operett. Mérsékelt helyárrakkal.
este **Ördög**. Hegedüs Mihály vendégjátékával. Bérletszünet.
Hétfőn, február 12-én
Csitri. Vigjáték. Ujdonság. Bérletszünet.
Kedd, február 13-án
Ártatlan Zsuzsi. Operett. C) bérlet.
Szerda, február 14-én
Eleven ördög. Operett. A) bérlet.
Csütörtök, február 15-én
Nők kedvence. Bohózat. Piros színlap. Ujdonság. B) bérlet.
Péntek, február 16-án
Gésák. Operett. A) bérlet.
Szombat, február 17-én
Rabló lovag. Szinmű. Ujdonság. A) bérlet.
Vasárnap, február 18-án
d. u. **Ezred apja**. Operett. Mérsékelt helyárrakkal.
este **Rabló lovag**. Szinmű. Kis bérlet.

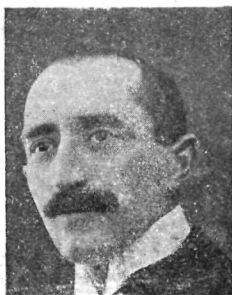
Hajnal Mulató

Debreczen, Petőfi-tér 7. szám.

Igazgató-tulajdonos

HAJNAL GYULA.

A februári műsor bemutatása. Fellépnek : Szép Elza és Varadi Adél a nagyváradi Bonbonier kabaré kedvencei, Röder Mici, továbbá Marossi Mici, V. Rózsa Frida, Garai Maca, Rozsnyai Gabi, Zobel Elza, Visonta Irén, F. Palugyai Mici, Szép Rózsá, Hans Moreli, Vass Feri, Sziklay és Farkas. Szinr kerül Disznótor a Lipótvárosban című újeg felvonásos bohóság is.

Gyógyárúk, vegyszerek, gummiárúk, kötszerek, gazdasági és állatgyógyászati cikkek nagy raktára a

Központi Drogéria

DEBRECZEN,

Piac-utca, Városház-épület.

Angol és francia illatszerek különlegességei.

URANUS

SAS-UTCZA 2. SZ.

TELEFON 3—28.

Február hó 12. 13-án

SZÍNHÁZ

Igazg. tulajd.
SUCHAN REZSŐ.

Hétfőn, kedden.

ELNÉMULT SZERELEM.

Társadalmi dráma 2 felvonásban.

Szerdán, csütörtökön, február hó 14-én és 15-én

SIKKASZTÓ PÉNZTÁROS

Szenzációs dráma 2 felvonásban.

Pénteken, szombaton, február hó 16-án és 17-én

PROLETÁROK.

Feltűnést keltő életkép 2 felvonásban.

Azonkívül minden előadásban pompás kíséző műsor! Ujdonságok. Előadások mindennap este pont 6-tól rendes helyárrak mellett.

MEGHÍVÓ.

A Rosenberg Albert özvegye és Fiai

szállítási és beraktározási részvénytársaság

I. évi rendes közgyűlését

folyó évi március hó 3-án, délután 3 órakor üzleti helyiségében tartja

amelyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívja.

Tárgysorozat :

1. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzletéről.
2. Az 1911. évi mérleg előterjesztése és az igazgatóságnak a nyereség felosztására vonatkozó javaslata.
3. A felügyelő-bizottság jelentése az évi mérlegről és a nyereség felosztására vonatkozó indítványról.
4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása tekintetében határozat.
5. Felügyelő-bizottság választása.
6. A felügyelő-bizottság tagjai részére tiszteletdíj megállapítása.
7. Indítványok.

Debreczen, 1912 február hó 6.

Az igazgatóság.

A részvényesek, kik szavazati jogukkal élni óhajtának, kötelesek részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt legalább 8 nappal a közgyűlés előtt a társaság pénztáránál letenni.

Az évi jelentés és a felügyelő-bizottság által megvizsgált mérleg a közgyűlés előtt 8 nappal a társaság helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Öfelsége mindennapi itala

a világhírű, legelsőrendűnek elismert és kitüntetett

SPATEN SÖR

a „Bika és „Angol királynő“ szállodák összes helyiségeiben. Csak rövid ideig, naponta kimérve és üvegekben kapható. Gyengéség, idegbaj és emésztési zavarok ellen orvosilag ajánlva.

1601—1912.

HIRDETMÉNY.

Debreczen sz. kir. város tanácsa a város tulajdonát képező Piac-utca 26. és 28. számú telkeken épülő bérházbeli üzlethelyiségek és lakások bérletét hat évre zártajánlati versenytárgyalás útján kívánja biztosítani. Miért is felhívja mindazokat, akik ezen épületben üzlethelyiséget vagy lakást kívánnak bérelni, hogy ajánlataikat a polgármesteri hivatalban folyó évi február hó 14. napjának délelőtti 10 órájáig nyujtsák be.

1. Az ajánlat zárt borítékban s a borítékon következő jelzéssel: „Bérleti ajánlat a Piac-utca 26—28. sorsz. bérház bent megjelölt helyiségére” nyújtandó be s amennyiben azt ajánlattevő nem sajátkezüleg írta, aláírását két tanu előttemezésével tartozik hitelesíttetni.

2. Ajánlattevő ajánlatában tartozik kijelenteni, hogy a bérleti feltételeket ismeri s azokat magára nézve kötelezőknek elfogadja.

3. Tartozik ajánlattevő az ajánlati összeg 10%-ának megfelelő készpénzt vagy óvadék-képes értékpapírt bánatpénz gyanánt a város házipénztáránál előzetesen letétbe helyezni s a házipénztárnak erről szóló letéti elismervényét ajánlatához mellékelni.

4. Ha az, akinek ajánlata elfogadtatott, a tanács által kitűzött időben a szerződést alá nem írná s a biztosítékot le nem tenné, bánatpénzét elveszti s kárára és veszélyére az a lakás vagy üzlethelyiség, amelyre ajánlata vonatkozott, a tanács által akár szabad kézből is másnak adatik bérbe. Az esetleges bérkülönbözetet az egész bérleti időről egy összegben, anélkül, hogy abba a bánatpénz beszámíttatnék, a városnak megfizetni tartozik.

5. Ugy a helyiségek fekvését, területét feltűntető vázlatrajzok, mint a bérleti feltételek a hivatalos órák alatt dr. Vargha Elemér városi tanácsnoknál megtekinthetők.

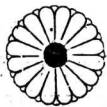
6. Az ajánlatok 1912. évi február hó 14-én délelőtti 1/211 órakor a városházának nagy tanácstermében bontatnak fel.

Kelt Debreczen sz. kir. város tanácsának 1912. évi január hó 31-én tartott üléséből.

A városi tanács.

Donogán és Somossy

Debreczen, Kistemplom-bazár.

Menyasszonyi kelengye. Kész fehérnemű. Női divat és szőnyeg áruház.
Szabott árak. — Előzékeny kiszolgálás.

Meghívó.

A Vendéglősök, Hentesek és Mészárosok Műjéggyára

Részvénytársaság Debreczenben

1912. évi február hó 15-én, d. u. 3 órakor a Dréher vendéglő virágtermében (Piac-utca 45. sz.) tartja meg

II-ik évi rendes közgyűlését

melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívja.

Tárgysorozat :

1. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére és a szavazatok összeszámolására két tag kijelölése.
2. Az igazgatóság jelentése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. A múlt évi zárszámadások benyújtása, a mérleg megállapítása és határozathozatal a nyereség elhelyezése tárgyában.
5. A felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére.
6. Jelentés az újonnan kibocsátott részvények lejegyzéséről, az alaptőke felemelése és ezzel kapcsolatosan az alapszabályok második §-ának módosítása.
7. Felhatalmazásadás az igazgatóság részére az alaptőkének 200,000 koronára leendő felemelése céljából új részvények kibocsátásához.
8. Sorshuzás útján kilépő három igazgatósági tag helyének választás útján való betöltése három évre.
9. Esetleges indítványok.

Kivonat az alapszabályból. 11. §. Minden részvényes, aki a közgyűlésen részt akar venni, tartozik öt nappal a közgyűlést megelőzőleg részvényeit a társaság pénztárában, vagy más — a társaság igazgatósága által a hirdetményben megjelölt pénztárnál letenni, a le nem járt szelvényekkel együtt.

A részvények lehetőleg a társaság pénztáránál, vagy a Debreczeni Kereskedelmi Részvénytársaság (Piac-utca 49. sz.) pénztáránál.

Az eredeti mérleg és nyereségszámla a hivatalos órák alatt a társaság irodájában megtekinthető.

Osztrák-magyar bank.

Az Osztrák-magyar bank minden részvénye után az 1911-iki második félévre (65. osztalék szelvény) osztalék fejében

Hetvenhat kor. 40 fillér

jár, mely f. é. február 5-étől fogva az Osztrák-magyar bank bécsi és budapesti főintézeteinél, valamint minden fiókjánál kifizettetik.

Bécs, 1912. évi február hó 3-án.

OSZTRÁK-MAGYAR BANK.

Popovics

kormányzó.

Wolfrum

főtanácsos.

Pranger

vezérítőkár.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Meghívó.

A Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság Debreczen

I-ső évi Rendes Közgyűlését

1912. évi február hó 25-én, délelőtt 10 órakor tartja meg saját helyiségében (Piac-utca 85. szám I. emelet), melyre a t. részvényesek az alapszabályok 17. §-ára való figyelmeztetéssel, tisztelettel meghívottnak.

A közgyűlés tárgysorozata: 1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1911. évi csonka üzleti évről. 2. A mérleg és zárszámadások előterjesztése; indítvány és határozat a tiszta nyereség felosztása iránt. 3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság fizetésének megállapítása. 4. A felügyelő-bizottság megválasztása. Debreczen, 1912 február hó 2-án. **Az igazgatóság.**

¹ Az alapszabályok 17. §-a szerint az ki a közgyűlésre szavazatát gyakorolni kívánja, tartozik legkésőbb a közgyűlés előtt 8 nappal részvényeit a le nem járt szelvényekkel együtt az intézet pénztáránál letenni. A szavazat mikénti gyakorlására nézve ugyancsak az alapszabályok 17. §-a intézkedik. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, valamint a mérleg és zárszámadások, 8 nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében megtekinthetők.

VAGYON

MÉRLEG-SZÁMLA 1911 DECEMBER HÓ 31-ÉN.

TEHER

Készpénz	20332·87			Részvénytőke	500000	—
Osztárak-Magyar Bank giron	1088·07			Betétek: takarékbetétek	655330·43	
M. kir. postatakarékpénztárnál	23693·35	45114	29	folyósámlai betétek	91768·—	747098
Váltók*		1741442	55	Visszleszámitolt váltók		791360
Adósok folyósámlán (jelzáloggal és értékpapírral fedezve)		88061	39	Hitelezők folyósámlán		10787
Jelzálogos törlesztéses kölcsönök		20000	—	Kölcsönökből visszatartva		3840
Értékpapír előlegkölcsönök		17000	—	Adó és illeték tartalék		12864
Értékpapírok és függő szelvényei		137325	—	Átmeneti tételek		21632
Bankoknál folyósámlán		41796	3	1911 április 18-tól december 31-ig terjedő időszak tiszta nyeresége	34373	43
Felszerelések és alapítási költségek	20408·80					
ebből leírva	2408·80	18000	—			
Műszaki és géposztály		5110	17			
Átmeneti tételek		8107	12			
* Ebből jelzálogilag biztosítva 900165·80 K		2121956	84			2121956
						84

Debreczen, 1911 december 31.

Király József s. k., pénztárnok.

IGAZGATÓSÁG:

Vámos Miklós s. k., főkönyvelő.

Kazinczy Gábor s. k., elnök. Berger Mór s. k., alelnök. Székely Albert s. k., vezérigazgató. Benedek Lajos s. k. Gazdlig Gyula s. k. Latinióvich Mihály s. k. Leszkay Gyula s. k. Mandel Jenő s. k. Dr. Vargha Elemér s. k. — Jelen mérleg-számlát a fő- és mellék-könyvekkel összehasonlítván, azt mindenben helyesnek és egyezőnek találtuk.

FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Sz. Jármy Tamás s. k., elnök. Dr. Grosz Pál s. k. Dr. Hajnal Dezső s. k. Király József s. k. Radó Sándor s. k., dr.

VESZTESÉG

1911. ÉVI NYERESÉG-VESZTESÉG SZÁMLA.

NYERESÉG

Tiszti és szolgálatisétek, házbér, üzleti költségek, uti költségek, nyugdíjbiztosítás stb.	23681	73	Kamatjövedelem	75467	55
Kamatok	31932	06	Bizományi, finanszírozási, beszédési jutalékok, árfolyamkülönbsézetek stb.	28825	63
Adók és illetékek	9979	56			
Leírások:					
értékpapírtárcából	1918·—				
felszerelések és alapítási költségekből	2408·40	4326			
1911 április 18-tól december 31-ig terjedő időszak tiszta nyeresége		34373			
		104293			104293
		18			18

Debreczen, 1911 december 31.

Király József s. k., pénztárnok.

IGAZGATÓSÁG:

Vámos Miklós s. k., főkönyvelő.

Kazinczy Gábor s. k., elnök. Berger Mór s. k., alelnök. Székely Albert s. k., vezérigazgató. Benedek Lajos s. k. Gazdlig Gyula s. k. Latinióvich Mihály s. k. Leszkay Gyula s. k. Mandel Jenő s. k. Dr. Vargha Elemér s. k. — Jelen nyereség-veszteség számlát a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítván, azt mindenben helyesnek és egyezőnek találtuk.

FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Sz. Jármy Tamás s. k., elnök. Dr. Grosz Pál s. k. Dr. Hajnal Dezső s. k. Király József s. k. Radó Sándor s. k.

MEGHIVÓ.

A „Rövidáru-nagykereskedés Részvénytársaság“ Debreczen

I-ső évi rendes közgyűlését

1912 február hó 25-én, délelőtt fél 11 órakor a Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság helyiségében tartja meg, melyre a t. részvényesek az alapszabályok 17. §-ára való figyelemzetéssel tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgysorozata: 1. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentése az 1911. évi csonka üzleti évről. 2. A mérleg- és zárószámadások előterjesztése; indítvány és határozat a tiszta nyereség felosztása iránt. 3. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság fizetésének megállapítása. 4. A felügyelő-bizottság megválasztása. Debreczen, 1912 február hó 3-án. **Az igazgatóság.**

Az alapszabályok 17. §-a szerint annak, ki a közgyűlésen szavazatát gyakorolni kívánja, a közgyűlést megelőző év végén már a részvénykönyvben mint részvényesnek kell felvéve lennie és azon részvényeit, amelyek jogán szavazatát érvényesíteni óhajtja, tartozik a le nem járt szelvényekkel együtt a részvénytársaság vagy a Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság pénztáránál letétbe helyezni. A szavazás mikénti gyakorlására nézve ugyancsak az alapszabályok 17. §-a intézkedik. A mérleg- és zárószámadások, valamint az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentése a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal a részvénytársaság irodájában a részvényesek által megtekinthetők.

Vagyon. **Mérleg-számla 1911 december hó 31-én.** Teher.

Készpénz	1,056	67			Részvénytőke	250,000	—
Postatakarékpénztárnál	455	65			Hitelezők	69,78	86
Gazdasági takarékpénzt. részvénytársaságnál.	47,739	—	49,251	32	Fizetetlen illetékek	800	—
Adósok			163,577	77	Adótartalék	2,300	—
Váltó-számla			8,784	38	Átmeneti tételek	2,164	22
Üzleti felszerelések			12,091	23	Nyereség	9,786	46
Alapítási költségek			8,243	87			
Árúraktár értéke feltár szerint			92,007	63			
Átmeneti tételek			883	34			
			334,838	54		334,839	54

Debreczen, 1911 december hó 31-én.

A könyvelésért: **Hoffmann Miklós**, főkönyvelő.

IGAZGATÓSÁG:

Latinovich Mihály sk., elnök. **Körner Béla** sk., alelnök. **Mandel Jenő** sk., **Dr. Balogh Géza** sk., **Dr. Ellser Mór** sk.,
Székely Albert sk., **Aszódy Mór** sk., ügyvezető-igazgató.

Fenti mérleg-számlát megvizsgálta, a fő- és segédkönyvek tételeivel megegyezőnek találta

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Ifj. Bozzay Pál sk., elnök. **Ifj. Widder Sámuel** sk., **Jónás Mór** sk.

Veszteség. **Eredmény-számla 1911 december hó 31-én.** Nyereség.

Üzleti költségek	2,855	76	Árú-számlán nyereség	49,445	46
Utazási költségek	15,850	20	Pénztári engedmények és egyéb bevételek	13,422	83
Házbér	4,056	66			
Világítás	223	88			
Személyzet fizetések	22,073	17			
Kamatok	628	69			
Adótartalék	2,300	—			
Leírások alapítási költségből és felszerelésekből	5,093	47			
Nyereség	9,786	46			
	62,868	29		62,868	29

Debreczen, 1911 december hó 31-én.

A könyvelésért: **Hoffmann Miklós**, főkönyvelő.

IGAZGATÓSÁG:

Latinovich Mihály sk., elnök. **Körner Béla** sk., alelnök. **Mandel Jenő** sk., **Dr. Balogh Géza** sk., **Dr. Eisler Mór** sk.,
Székely Albert sk., **Aszódy Mór** sk., ügyvezető-igazgató.

Fenti eredmény-számlát megvizsgálta, a fő- és segédkönyvek tételeivel megegyezőnek találta

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Ifj. Bozzay Pál sk., elnök. **Ifj. Widder Sámuel** sk., **Jónás Mór** sk.